

Bruksela, 18 lipca 2025 r.
(OR. en)

11780/25

COH 146
SOC 536
FIN 906
ECOFIN 1030
RECH 333
COMPET 763
TELECOM 253
CYBER 216
CLIMA 284
ENV 723
INDEF 77
POLMIL 223
CADREFIN 114
POLGEN 97

PISMO PRZEWODNIE

Od: Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)

Data otrzymania: 16 lipca 2025 r.

Do: Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej

Dotyczy: SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
Inwestowanie w konkurencyjność i wiodącą pozycję technologiczną UE

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2025) 421 final.

Zał.: COM(2025) 421 final

Bruksela, dnia 16.7.2025 r.
COM(2025) 421 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

Inwestowanie w konkurencyjność i wiodącą pozycję technologiczną UE

{SWD(2025) 194 final}

OCENA ŚRÓDOKRESOWA PLATFORMY NA RZECZ TECHNOLOGII STRATEGICZNYCH DLA

**Inwestowanie w konkurencyjność i
wiodącą pozycję technologiczną UE**

Sprawozdanie Komisji
dla Parlamentu Europejskiego i Rady

W niniejszym sprawozdaniu dokonano oceny śródkresowej wdrożenia Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy (STEP)¹ do marca 2025 r. Platforma STEP, utworzona w marcu 2024 r. w ramach przeglądu śródkresowego obecnych wieloletnich ram finansowych (WRF), jest jednym z kluczowych elementów odpowiedzi UE na narastające wyzwania dla jej wiodącej pozycji technologicznej i odporności przemysłowej. STEP nie jest nowym programem finansowania, który stanowiłby dodatkowy element i tak już złożonego systemu funduszy². To innowacyjna platforma koordynacyjna, która ukierunkowuje inwestycje UE w ramach 11 istniejących unijnych programów finansowania³ tak, aby wspierać krytyczne technologie strategiczne w trzech sektorach – technologii cyfrowych i głębokich, technologii czystych i zasobooszczędnych oraz biotechnologii – a także zająć się niedoborami wykwalifikowanej siły roboczej. Wdrażanie STEP opiera się na łączeniu inwestycji w ramach istniejących funduszy, przyznawaniu pieczęci STEP (pieczęci suwerenności)⁴ wysokiej jakości projektom oraz prowadzeniu portalu STEP (portal suwerenności)⁵ w celu ułatwienia dostępu do finansowania promotorom projektów. Platforma STEP wspiera wielu różnych beneficjentów, w tym małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP), przedsiębiorstwa typu start-up, instytucje badawcze i podmioty przemysłowe, aby pomóc im w tworzeniu i rozwijaniu technologii strategicznych, które mają wysoki potencjał innowacyjny lub zdolność do zmniejszenia strategicznych zależności UE.

Komisja Europejska przyjmuje niniejszą ocenę śródkresową wdrażania STEP zgodnie z wymogami art. 8 rozporządzenia w sprawie STEP⁶. Chociaż niniejsze sprawozdanie opublikowano na wczesnym etapie wdrażania STEP – gdy jest za wcześnie na pełną ewaluację wpływu – służy ono wyciągnięciu cennych wstępnych wniosków. Spostrzeżenia te mają stanowić podstawę dyskusji na temat przyszłych programów wydatków w kolejnych WRF, jak przewidziano w rozporządzeniu. Zgodnie z wymogami ram lepszego stanowienia prawa w ocenie śródkresowej analizuje się – na podstawie dostępnych dowodów – skuteczność STEP, jeżeli chodzi o realizację celów platformy. Oceny tej dokonuje się na podstawie pięciu kryteriów: skuteczności, efektywności, adekwatności, spójności i europejskiej wartości dodanej. W dokumencie roboczym służb Komisji, który towarzyszy niniejszemu sprawozdaniu, przedstawiono dalsze dowody i informacje, oparte na szerokim zbiorze źródeł dowodów, obejmującym specjalne zaproszenie do zgłaszania uwag, ukierunkowane misje informacyjne w państwach członkowskich oraz wymiany informacji z organami krajowymi, przedstawicielami przemysłu i instytucjami badawczymi.

Z oceny wynika, że poczyniono znaczne postępy w ukierunkowaniu unijnych środków finansowych na realizację celów strategicznych UE. Państwa członkowskie podjęły

¹ Zob. [Platforma na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy – Unia Europejska \(STEP\)](#).

² W rozporządzeniu w sprawie STEP nie przewidziano żadnych dodatkowych środków finansowych dla STEP, z wyjątkiem ukierunkowanego wzmocnienia Europejskiego Funduszu Obronnego o kwotę 1,5 mld EUR, przeznaczoną na działania związane ze STEP.

³ Fundusz Innowacyjny, program „Cyfrowa Europa”, Europejski Fundusz Obronny, program „Horyzont Europa”, Program UE dla zdrowia, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny Plus, Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, Fundusz Spójności, Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz InvestEU.

⁴ Zob. [pieczęć STEP \(pieczęć suwerenności\)](#).

⁵ Zob. [portal STEP \(portal suwerenności\)](#).

⁶ Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie STEP (art. 8) ocenę śródkresową należy ukończyć do grudnia 2025 r.

działania, by włączyć priorytety STEP do swoich programów polityki spójności – na potrzeby celów STEP **uruchomiono już środki w wysokości ok. 6,3 mld EUR**⁷. Jednocześnie w ramach unijnych programów finansowania zarządzanych przez Komisję uruchomiono ok. **9,5 mld EUR w drodze szczegółowych zaproszeń do składania wniosków**, przy czym wybranym projektom przyznano już ponad 5,1 mld EUR. Ponadto przyznano **190 pieczęci STEP** wysokiej jakości projektom o strategicznym znaczeniu dla UE⁸. Choć jest **zbyt wcześnie na pełną ocenę i pojawiły się pewne trudności we wdrażaniu platformy**, pierwsze oznaki wskazują, że **STEP skutecznie ukierunkowuje istniejące zasoby finansowe UE na sektory krytyczne** o kluczowym znaczeniu dla suwerenności technologicznej Europy.

Niniejsze sprawozdanie ma następującą strukturę. W sekcji 1 oceniono dotychczasowe postępy we wdrażaniu STEP, koncentrując się na konkretnych wynikach osiągniętych w terenie. W sekcji 2 przeanalizowano, co sprawdziło się i co można poprawić, a także określono najważniejsze dotychczasowe doświadczenia. W sekcji 3 zawarto podsumowanie i wnioski oraz przedstawiono przyszłe kierunki działania.

1. Proces wdrażania STEP jest skuteczny i przebiega sprawnie

Platformę STEP włączono do procesu wdrażania pięciu programów UE zarządzanych bezpośrednio przez Komisję: programu „Horyzont Europa”, Funduszu Innowacyjnego⁹, Europejskiego Funduszu Obronnego (EFO), programu „Cyfrowa Europa” i Programu UE dla zdrowia. Do marca 2025 r. w ramach tych programów ogłoszono łącznie 60 zaproszeń do składania wniosków dotyczących STEP i dwa zaproszenia do składania ofert dotyczących STEP. Zaproszenia te były dostosowane do celów STEP, a łączna kwota finansowania wynosiła 9,5 mld EUR. Największy odsetek stanowiły zaproszenia w ramach Funduszu Innowacyjnego, wspierające czyste i zasobooszczędne technologie. Istotny udział miało także specjalne zaproszenie do składania wniosków dotyczące programu STEP Scale Up ogłoszone przez Europejską Radę ds. Innowacji, w ramach którego zapewniono wybranym wnioskodawcom inwestycje wyłącznie w postaci kapitału. Do końca marca 2025 r. wybranym projektom w trzech sektorach strategicznych wskazanych w odniesieniu do STEP przyznano już około 5,2 mld EUR, przy czym większość zasobów ukierunkowano na czyste technologie. Środki przeznaczone na rozwój umiejętności wynosiły 53 mln EUR i zostały przyznane w ramach programu „Cyfrowa Europa” z myślą o wsparciu zaawansowanych umiejętności cyfrowych w zakresie technologii krytycznych.

Wdrażanie STEP w ramach polityki spójności UE przebiega sprawnie na szczeblu krajowym i regionalnym w państwach członkowskich. Do końca marca 2025 r. wyraziły one duże zainteresowanie wykorzystaniem zasobów polityki spójności do wsparcia priorytetów STEP. Przedłożonych, a następnie zatwierdzonych przez Komisję zostało łącznie 38 zmian w programach polityki spójności dotyczących przekierowania 6,3 mld EUR na priorytety STEP.

⁷ Do 31 marca 2025 r. Komisja zatwierdziła łącznie 38 zmian w programach polityki spójności związanych ze STEP w 11 państwach członkowskich.

⁸ Obejmuje to 11 pieczęci STEP przyznanych 3 kwietnia 2025 r. w ramach Europejskiej Rady ds. Innowacji.

⁹ Fundusz jest finansowany z dochodów generowanych przez unijny system handlu uprawnieniami do emisji (ETS).

Zmiany te odnosiły się do programów 11 państw członkowskich¹⁰, w szczególności w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) i Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST). Około 15 % przydzielonych środków¹¹ przypadało na inwestycje w rozwój umiejętności – istotny element celów STEP. Ponadto wybrane państwa członkowskie¹² ogłosiły zaproszenia do składania wniosków o wartości 2 mld EUR ukierunkowane na inwestycje powiązane ze STEP, przy czym 148 mln EUR już przydzielono rzeczywistym projektom, a w nadchodzących miesiącach i latach stopniowo przyznawane będą kolejne środki.

Zgłoszone według stanu na koniec marca 2025 r. dane na temat środków przeznaczonych na inwestycje dotyczące STEP i przyznanego finansowania – w tym zasobów przeznaczonych lub przyznanych na inwestycje w rozwój umiejętności przyczyniające się do realizacji celów STEP – należy traktować jako wycinek trwającego procesu. W miarę dalszego wdrażania STEP można oczekiwać większej liczby inicjatyw skoncentrowanych na umiejętnościach. Kontynuacją tych rezultatów będzie przekucie wyodrębnionych zasobów finansowych przeznaczonych na cele STEP w finansowanie rzeczywistych projektów w docelowych sektorach technologicznych. Projekty, które zostały już wybrane do finansowania w ramach zaproszeń do składania wniosków dotyczących STEP, **będą planowo realizowane na przestrzeni najbliższych lat. Z tego powodu możliwość oceny powodzenia STEP w zakresie wspierania technologii strategicznych jest obecnie ograniczona.**

Według stanu na marzec 2025 r. żadne państwo członkowskie nie przedłożyło zmian w krajowym planie odbudowy i zwiększania odporności (RRP) w celu dodania konkretnych priorytetów STEP ani nie zdecydowało się na przesunięcie środków Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF) do swojego modułu państw członkowskich programu InvestEU na inwestycje powiązane ze STEP¹³, ¹⁴. Można to wytłumaczyć **ograniczeniami czasowymi**, ponieważ STEP wprowadzono, gdy harmonogram wdrażania RRF był już zrealizowany w ponad połowie.

Aby zwiększyć widoczność projektów oraz ułatwić ich alternatywne i skumulowane finansowanie, Komisja przyznała dotychczas 190 pieczęci STEP (pieczęci suwerenności). Mają one na celu wyróżnienie projektów, które cechują się wysoką jakością i są dostosowane do celów STEP, niezależnie od tego, czy otrzymały finansowanie (często jego brak wynika z tego, że dostępne finansowanie ogółem jest niewystarczające). Pieczęć sama w sobie nie wiąże się z żadną gwarancją udostępnienia alternatywnego lub skumulowanego

¹⁰ Francja, Niemcy, Łotwa, Litwa, Rumunia, Włochy, Hiszpania, Dania, Niemcy, Austria i Polska.

¹¹ Punkt danych uwzględnia wyłącznie programy ze specjalnymi osiami priorytetowymi STEP lub znanymi kwotami przeznaczonymi na STEP.

¹² Niemcy, Dania, Włochy, Łotwa i Rumunia.

¹³ Osiem państw członkowskich (Bułgaria, Czechy, Finlandia, Grecja, Hiszpania, Malta, Portugalia i Rumunia) zasiłowało jednak swój moduł państw członkowskich programu InvestEU, przy czym pięć z nich skorzystało ze środków RRF na cele niezwiązane konkretnie ze STEP.

¹⁴ Państwa członkowskie mogą przeznaczyć 6 % swoich środków z RRF na moduł państw członkowskich programu InvestEU na inwestycje w technologie istotne dla STEP. Jest to dodatkowa możliwość oprócz istniejącej opcji przeniesienia do 4 % środków z RRF do InvestEU na szersze cele. Łącznie można więc przesunąć do 10 % zasobów. Państwa członkowskie są też zobowiązane, żeby podczas przeglądu swoich RRP priorytetowo traktować projekty, którym przyznano pieczęć STEP. Ponadto zarówno Komisja, jak i państwa członkowskie muszą uwzględniać pieczęć STEP podczas konsultacji na temat inwestycji prowadzonych przez Europejski Bank Inwestycyjny (główny partner InvestEU) oraz kontroli zgodności z polityką inwestycji dokonywanych przez innych partnerów wykonawczych InvestEU.

finansowania: **według stanu na koniec marca 2025 r. projekty, które uzyskały pieczęć STEP, nie otrzymały jeszcze finansowania** ze środków polityki spójności UE ani w ramach RRF. Pierwsze pieczęcie przyznano jednak dopiero w październiku 2024 r., co oznacza, że środki te mogą jeszcze zostać przyznane w nadchodzących miesiącach.

Portal STEP (portal suwerenności), uruchomiony w kwietniu 2024 r., służy jako kompleksowe internetowe centrum informacji na temat możliwości w zakresie finansowania i inwestycji związanych ze STEP. Na koniec marca 2025 r. w portalu było opublikowanych ponad **70 zaproszeń do składania wniosków** odnoszących się do wielu różnych źródeł finansowania (polityka spójności, programy UE zarządzane przez Komisję itp.). W portalu STEP dostępne są też: **mapa przedstawiająca podsumowanie przyjętych zmian w programach polityki spójności** oraz **publiczna baza danych na temat projektów, którym przyznano pieczęć STEP**. Te narzędzia zwiększają przejrzystość i stanowią źródło informacji dla inwestorów publicznych i prywatnych, w tym instytucji zarządzających funduszami UE w państwach członkowskich. Trwają przygotowania techniczne do udostępnienia symulatora wykorzystującego sztuczną inteligencję i chatbota, które mają pomagać promotorom projektów w wyszukiwaniu odpowiednich możliwości uzyskania finansowania unijnego.

Ponieważ spójne wdrażanie STEP w ramach 11 różnych programów UE stanowi wyzwanie, **stworzono szereg mechanizmów koordynacji.** Po pierwsze, **powołano sieć krajowych punktów kontaktowych (KPK) ds. STEP, do której należą przedstawiciele wyznaczeni przez poszczególne państwa członkowskie**¹⁵. Od 2024 r. do pierwszych miesięcy 2025 r. członkowie sieci spotkali się pięciokrotnie. Te posiedzenia stanowiły forum wymiany doświadczeń i dobrych praktyk oraz umożliwiły objaśnienie regulacyjnych i operacyjnych aspektów wdrażania STEP. Po drugie, regularnie spotyka się **międzyresortowa sieć Komisji**, do której należą przedstawiciele 14 dyrekcji generalnych¹⁶, aby uzgadniać priorytety finansowania, dzielić się wytycznymi operacyjnymi i najlepszymi praktykami oraz nadzorować postępy.

Ponadto Komisja wydała kilka zbiorów wytycznych, w tym formalne wytyczne dotyczące zakresu STEP¹⁷, specjalną broszurę dla krajowych punktów kontaktowych i instytucji zarządzających oraz zaktualizowane zawiadomienie w sprawie zmiany planów odbudowy i zwiększania odporności w celu uwzględnienia priorytetów STEP. Do tej pory Komisja odbyła wizyty techniczne w dziewięciu państwach członkowskich (Niemcy, Francja, Estonia, Łotwa, Litwa, Rumunia, Słowenia, Portugalia i Grecja) w celu dalszego wspierania krajowych działań wdrożeniowych.

¹⁵ Na 31 marca 2025 r. jedynie Irlandia nie wyznaczyła jeszcze KPK.

¹⁶ Przedstawiciele DG ds. Budżetu; DG ds. Działań w dziedzinie Klimatu; DG ds. Sieci Komunikacyjnych, Treści i Technologii; DG ds. Konkurencji; DG ds. Przemysłu Obronnego i Przestrzeni Kosmicznej; DG ds. Gospodarczych i Finansowych; DG ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego; DG ds. Rynku Wewnętrznego, Przemysłu, Przedsiębiorczości i MŚP; Urzędu ds. Gotowości i Reagowania na Stany Zagrożenia Zdrowia; Służby Prawnej; DG ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej; DG ds. Badań Naukowych i Innowacji; DG ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności; Sekretariatu Generalnego oraz Grupy Zadaniowej ds. Reform i Inwestycji.

¹⁷ Komunikat Komisji C/2024/3209, Wytyczne dotyczące niektórych przepisów rozporządzenia (UE) 2024/795 w sprawie ustanowienia Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy (STEP), 2024, dostępny pod adresem: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/3209/oj>.

2. Platforma STEP jest w stanie wspierać technologie strategiczne w UE, choć utrzymują się przeszkody w jej wdrażaniu

Platforma STEP pełni wymierną rolę w ukierunkowywaniu unijnych programów finansowania na technologie strategiczne, jednak pełne wykorzystanie jej potencjału utrudniają wyzwania systemowe. Platforma STEP stała się katalizatorem koordynacji istniejących instrumentów i ukierunkowania ich na technologie krytyczne w obszarach technologii cyfrowych, głębokich i czystych oraz biotechnologii poprzez przekierowanie znacznych zasobów finansowych w krótkim czasie. Jednak mnogość i różnorodność unijnych programów finansowania objętych platformą STEP i opracowanych przed jej wprowadzeniem – z których każdy ma odrębne kryteria kwalifikowalności, procedury składania wniosków, terminy i stopy współfinansowania – ograniczają zarówno szybkość, jak i jakość wdrażania STEP, co ostatecznie zmniejsza ogólny wpływ tej platformy.

Pieczeńć STEP zwiększyła widoczność projektów, jednak nie stwierdzono jeszcze, jaki ma ona wpływ na korzystanie z finansowania. Wynika to z kwestii związanych z terminami¹⁸ i przeszkód praktycznych. Obecny regionalny rozkład przyznanych pieczęci STEP w państwach członkowskich wykazuje względną koncentrację w lepiej rozwiniętych regionach UE. Zasadniczo projekty, które otrzymały pieczęć STEP i są zlokalizowane w regionach „słabiej rozwiniętych” i regionach „w okresie przejściowym”, mogłyby skorzystać z relatywnie większej części zasobów polityki spójności. W praktyce łączenie zasobów finansowych z różnych instrumentów UE okazało się trudne, ponieważ instrumenty te funkcjonują według różnych zasad, w tym wykorzystują odmienne metody oceny kosztów kwalifikowalnych. Ponadto traktowanie projektów STEP pod względem pomocy państwa zależy od rodzaju projektu – projekty objęte rozporządzeniem w sprawie STEP korzystają jedynie z ograniczonego systemu preferencyjnego¹⁹ – co, jak zauważyły niektóre organy krajowe, może ograniczyć gotowość organów do zapewnienia finansowania. Wreszcie sam charakter niektórych projektów z pieczęcią STEP, obejmujących duże konsorcja międzynarodowe, komplikuje potencjalne korzystanie z funduszy, ponieważ wymagałoby to jednoczesnego wsparcia ze strony wielu instytucji zarządzających.

Portal STEP jako pojedynczy punkt kontaktowy z powodzeniem ułatwia dostęp do informacji na temat możliwości finansowania. Jego funkcjonowanie opiera się jednak na odrębnych systemach aplikacji. Oczekuje się, że planowane usprawnienia, takie jak stworzenie symulatora wykorzystującego sztuczną inteligencję, jeszcze zwiększą jego skuteczność. Informacje na temat dotacji i działań związanych z zamówieniami publicznymi w ramach programów zarządzanych bezpośrednio przez Komisję są dostępne w portalu o finansowaniu i przetargach. Do tej pory nie ma jednak pojedynczego punktu kontaktowego, który przedstawiałby możliwości finansowania fundowane z budżetu UE i zarządzane przez partnerów wykonawczych, państwa członkowskie i władze regionalne.

¹⁸ Pierwsze pieczęcie STEP przyznano dopiero pod koniec okresu oceny.

¹⁹ W czerwcu 2024 r. Komisja zmieniła wytyczne w sprawie regionalnej pomocy państwa w celu zwiększenia maksymalnych poziomów intensywności pomocy na obszarach objętych pomocą dla projektów realizowanych w ramach STEP – zob. [EUR-Lex – 52024XC03516 – PL – EUR-Lex](#).

Platforma STEP poprawiła sytuację w zakresie wydatków UE na technologie krytyczne w porównaniu z pierwotnym kształtem WRF, ale różnice strukturalne między programami nadal uniemożliwiają w pełni zintegrowane podejście, które byłoby korzystne dla promotorów projektów. Kilka państw członkowskich przedstawiło przykłady projektów, które uzyskały pieczęć STEP w ramach Funduszu Innowacyjnego, ale potencjalnie nie kwalifikują się do wsparcia z EFRR i FST z powodu przepisów wykonawczych²⁰ – w podstawach prawnych funduszy – które wykluczają wykorzystanie tych funduszy do finansowania instalacji objętych systemem handlu uprawnieniami do emisji (ETS)²¹. Takie rozbieżności zmniejszają zdolność STEP do pełnienia funkcji pomostu płynnie łączącego różne tryby zarządzania i uwydatniają trudności w zestrzajaniu różnych instrumentów finansowania *post hoc*.

Pod względem strategicznym STEP wnosi europejską wartość dodaną poprzez skoncentrowanie zasobów i uwagi politycznej na sektorach i projektach o nadrzędnym znaczeniu dla konkurencyjności i bezpieczeństwa gospodarczego UE w przyszłości. Platforma STEP zapewnia ogólnounijne ramy propagowania inwestycji w technologie krytyczne, choć regionalna koncentracja projektów z pieczęcią STEP w obszarach lepiej rozwiniętych pokazuje, że zapewnienie włączającego oddziaływania platformy może stanowić wyzwanie.

Znaczenie STEP znajduje potwierdzenie w zmieniającym się programie politycznym. Inicjatywy Komisji w ramach Paktu dla czystego przemysłu²² i Kompasów konkurencyjności dla UE²³ odzwierciedlają szeroki konsensus co do potrzeby wspierania technologii strategicznych w drodze ukierunkowanych, skoordynowanych inwestycji i działań. Proponowane rozszerzenie zakresu platformy STEP na sektor obronny²⁴ potwierdza jej potencjał w obecnych WRF.

3. STEP nadal będzie realizować wyznaczone cele i wspierać przyszły proces decyzyjny w sprawie finansowania unijnego

Chociaż nadal trwa wdrażanie STEP, platforma ta jest na dobrej drodze do osiągnięcia swoich celów. Pokazała ona, jakie korzyści płyną z większej koordynacji programów finansowania z wykorzystaniem ukierunkowanego zbioru celów polityki. Portal STEP z powodzeniem funkcjonuje jako inicjatywa pilotażowa i stanowi pojedynczy punkt kontaktowy dla odpowiednich zainteresowanych stron w sprawie możliwości finansowania i inwestycji związanych ze STEP.

²⁰ Art. 7 [rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności](#) oraz art. 9 i art. 11 ust. 2 lit. h) [rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2021/1056 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji](#).

²¹ 1 kwietnia 2025 r. Komisja opublikowała wniosek ustawodawczy zawierający ukierunkowane poprawki do ram regulacyjnych dotyczących funduszy polityki spójności, przewidujące m.in. zezwolenie na inwestycje związane z produkcją, przetwarzaniem, transportem, dystrybucją, magazynowaniem lub spalaniem paliw kopalnych w działaniach, które otrzymały pieczęć STEP w ramach Funduszu Innowacyjnego, oraz większe wsparcie z EFRR na rzecz projektów w zakresie dekarbonizacji, którym przyznano pieczęć STEP (np. w ramach Funduszu Innowacyjnego). Wniosek jest dostępny pod adresem [Inforegio – Zmodernizowana polityka spójności: przegląd śródkresowy](#).

²² Zob. [COM\(2025\) 85 final](#).

²³ Zob. [COM\(2025\) 30 final](#).

²⁴ Wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie tworzenia zachęt do inwestycji związanych z obronnością w budżecie UE w celu wdrożenia planu ReArm Europe, COM(2025) 188 final.

Mimo tych osiągnięć w ocenie podkreśla się, że STEP działa w granicach złożonego i sztywnego systemu funduszy. Pokazuje to, że potrzebna jest stała koordynacja, by usprawnić coraz bardziej niezbędne wyznaczanie priorytetów strategicznych w przyszłości.

Jeśli chodzi o perspektywy na przyszłość, działania wdrożeniowe związane ze STEP nadal postępują z pełną prędkością. Do marca 2025 r. w całej UE przedłożono więcej zmian w programach polityki spójności związanych ze STEP. Ich przyjęcie i wdrożenie znajdzie się w centrum uwagi w tej nowej fazie. Państwa członkowskie i Komisja będą nadal ogłaszać zaproszenia do składania wniosków i przyznawać finansowanie projektom istotnym dla STEP. Rosnąca liczba pieczęci STEP przyznawanych przez Komisję, w połączeniu ze zwiększonymi środkami finansowymi przeznaczonymi na cele STEP na szczeblu krajowym, zapewnia inwestorom dopływ wysokiej jakości projektów. Osiągnięcie ambitnych celów STEP do końca obecnych WRF w 2027 r. będzie wymagało **konsekwentnych starań i nieustannego zaangażowania ze strony zarówno państw członkowskich, jak i Komisji.** W tym celu Komisja będzie nadal badać, jak może wspierać państwa członkowskie we wdrażaniu STEP oraz zwiększać komplementarność unijnych instrumentów finansowania.

W tej drugiej fazie wdrażania STEP korzystnie na tę platformę mogłoby oddziaływać rozszerzenie i zwiększenie zachęt. W kwietniu 2025 r. Komisja zaproponowała objęcie platformą STEP czwartego sektora – obronności – oraz rozszerzenie zachęt finansowych dostępnych w ramach STEP w odniesieniu do polityki spójności. Zmiany te przedstawiono we wniosku dotyczącym rozporządzenia w odniesieniu do tworzenia zachęt do inwestycji związanych z obronnością w budżecie UE²⁵ i we wniosku dotyczącym rozporządzenia w kontekście przeglądu śródkresowego polityki spójności²⁶. Teksty te są obecnie przedmiotem negocjacji między instytucjami UE.

Na tym etapie **nie przewiduje się dalszych zmian w funkcjonowaniu STEP** – m.in. ze względu na czas wdrożenia, jaki byłby potrzebny, aby zobaczyć ewentualne korzyści płynące z tymczasowego instrumentu wygasającego z końcem obecnych WRF (koniec 2027 r.). **Wiele wniosków wyciągniętych z działania platformy STEP i jej ograniczeń w reagowaniu na istniejące wyzwania może jednak wpłynąć na kształt przyszłych WRF, jak przewidziano w rozporządzeniu w sprawie STEP. W szczególności dotyczy to projektowania przyszłego finansowania UE na rzecz konkurencyjności i konwergencji gospodarczej.** Niektóre z kluczowych celów STEP – takie jak zwiększenie koordynacji i integracji unijnych instrumentów finansowania oraz ułatwienie dostępu beneficjentów do finansowania za sprawą prostszych przepisów i pojedynczego punktu kontaktowego – mogłyby stanowić inspirację przy tworzeniu kolejnych instrumentów WRF.

²⁵ Zob. [EUR-Lex – 52025PC0188 – PL – EUR-Lex.](#)

²⁶ Zob. [Inforegio – Zmodernizowana polityka spójności: przegląd śródkresowy.](#)